

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Michala Bobka, soudkyně Lenky Kaiové a soudce Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **P. S.**, zast. Mgr. Václavem Stehlíkem, advokátem se sídlem U Synagogy 701/2, Česká Lípa, proti žalovanému: **město Louny**, se sídlem Mírové náměstí 35, Louny, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasačních stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 27. 6. 2023, č. j. 16 A 90/2020-248,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Výroky I. a II. v záhlaví označeného rozsudku Krajský soud v Ústí nad Labem zamítl žalobu v části, v níž se žalobce domáhal určení nezákonného zásahu žalovaného spočívajícího v odtažení vozidla BMW X5, registrační značky X, dne 3. 10. 2019 z místa před domem č. p. X v B. ulici v L., kde bylo původně odstaveno, do areálu sběrného dvora Technické správy města Loun, s. r. o. (dále jen „Technická správa“), a v nenavrácení tohoto vozidla na původní místo. Výrokem III. tohoto rozsudku pak krajský soud uložil žalovanému, aby ve lhůtě dvou týdnů od právní moci daného rozsudku obnovil stav před nezákonným zásahem spočívajícím v nenavrácení výše vymezeného vozidla na vhodné místo v bezprostředním okolí viditelné z místa před domem č. p. X v B. ulici v L.. Výrokem IV. konečně krajský soud rozhodl, že žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[2] Proti tomuto rozsudku podal kasační stížnost jak žalobce, tak žalovaný. Řízení o kasační stížnosti žalovaného bylo však zastaveno usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2023, č. j. 1 As 148/2023 - 36, z důvodu zpětvzetí kasační stížnosti.

II. Dosavadní průběh řízení před správními soudy a posouzení věci krajským soudem

II. A Dosavadní průběh řízení před správními soudy

[3] Žalobce původně podal zásahovou žalobu Okresnímu soudu v Lounech. Ten ji postoupil krajskému soudu, který žalobce vyzval k jejímu doplnění. Žalobce tak učinil dne 19. 11. 2020, přičemž v doplnění označil za žalovaného Městský úřad Louny. Zformuloval rovněž návrh výroku rozsudku – petit.

[4] Krajský soud následně odmítl zásahovou žalobu pro opožděnost (usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 16. 12. 2020, č. j. 16 A 90/2020 - 18). NSS shledal toto usnesení nezákonným, usnesení zrušil, a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (**1. rozsudek NSS** v této věci ze dne 31. 3. 2021, č. j. 1 As 506/2020 - 35). Dle názoru NSS byla žaloba podána včas.

[5] V dalším řízení vyzval krajský soud žalobce, aby mu ve lhůtě dvou týdnů sdělil, zda má být i nadále žalovaným v této věci Městský úřad Louny, nebo město Louny. Krajský soud byl toho názoru, že s ohledem na žalobní tvrzení, obsah spisové dokumentace a konstantní judikaturu NSS, je tvrzený nezákonný zásah přičitatelný městu Louny. Rovněž žalobce poučil, že nevyjádří-li se ve stanovené lhůtě, bude soud vycházet z označení žalovaného učiněného v žalobě ze dne 19. 11. 2020. Na tuto výzvu žalobce nereagoval.

[6] Krajský soud následně zásahovou žalobu zamítl pro nedostatek věcné legitimace žalobcem označeného žalovaného, tj. Městského úřadu Louny (rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 11. 2021, č. j. 16 A 90/2020 - 98). NSS shledal tento rozsudek nezákonným a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení (**2. rozsudek NSS** ze dne 18. 2. 2022, č. j. 1 As 354/2021 - 27). Podle NSS krajský soud založil svým postupem legitimní očekávání, že nařídí jednání, což nakonec neučinil a vystavil žalobce překvapivému výsledku řízení.

[7] Krajský soud ve vrácené věci nařídil jednání, na kterém mimo jiné žalobce přednesl opravu označení žalovaného. Následně krajský soud znovu zamítl zásahovou žalobu (rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. 6. 2022, č. j. 16 A 90/2020 - 178). Dospěl k závěru, že odtahování vozidla proběhlo v souladu se zákonem a vozidlo nebylo možno vrátit na původní místo a ani na jiné vhodné místo v bezprostředním okolí, neboť nemělo platnou technickou prohlídku a tabulky s registračními známkami.

[8] NSS shledal tento rozsudek nezákonným. Zrušil jej a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (**3. rozsudek NSS** ze dne 18. 4. 2023, č. j. 1 As 175/2022 - 33). NSS krajskému soudu uložil doplnit dokazování za účelem prokázání, zda se Technická správa vozidlo pokusila vrátit a zda bylo vrácení možné s ohledem na skutková tvrzení žalovaného (např. šíře vozovky či množství aut).

II. B Posouzení věci krajským soudem

pokračování

[9] V následujícím řízení krajský soud provedl další důkazy na celkem dvou ústních jednáních a rozhodl ve věci nyní napadeným rozsudkem. V něm se krajský soud nejprve věnoval posouzení zákonnosti odtahu vozidla (body 27 až 37 napadeného rozsudku). Na základě provedených důkazů dospěl k závěru, že odtažení bylo nezbytné k naplnění účelu řádně a včas stanoveného dočasného zákazu stání. Odtah vozidla sice zasáhl do práv žalobce, avšak zásah byl proveden v souladu s § 19b odst. 1 větou první zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích. Nešlo proto o zásah nezákonný.

[10] Dále krajský soud zkoumal, zda žalobce postupoval nezákonně, pokud neuplatnil postup podle § 19b odst. 1 věty druhé zákona o pozemních komunikacích. Nejprve posuzoval, zda byl žalovaný povinen vrátit žalobcovo vozidlo na místo, odkud bylo odstraněno (body 39 až 42 napadeného rozsudku). Na základě nashromážděných důkazů krajský soud konstatoval, že vozidlo před odtažením stálo méně než 5 metrů před hranicí křižovatky. Stálo tedy v místě, kde to zákon o pozemních komunikacích zakazuje [§ 27 odst. 1 písm. d)]. Proto nebylo možné vozidlo vrátit na místo, ze kterého bylo odstraněno.

[11] Jako poslední krajský soud zkoumal, zda mohlo být žalobcovo vozidlo vráceno na jiné vhodné místo v bezprostředním okolí viditelné z místa, odkud bylo vozidlo odstraněno (body 43 až 52 napadeného rozsudku). Konstatoval, že takovému navrácení nebránila ani šířka vozovky v bezprostředním okolí místa odtahu, ani absence tabulek s registračními značkami na vozidle nebo absence technické prohlídky. V řízení nebyla prokázána ani překážka navrácení vozidla spočívající v přítomnosti jiných vozidel. Krajský soud proto v tomto bodě shledal žalobu důvodnou a uložil žalovanému vrátit žalobcovo vozidlo na jiné vhodné místo bezprostředně viditelné z domu žalobce.

III. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[12] Kasační stížností se žalobce (stěžovatel) domáhá zrušení výroků I. a II. a na ně navazujícího výroku o nákladech řízení IV.

[13] Stěžovatel namítá pochybení krajského soudu spočívající v posuzování zákonnosti odtahu vozidla odděleně od posuzování zákonnosti nenavrácení odtaženého vozidla zpět. Tvrdí, že ze všech jeho vyjádření ve věci je zřejmé, že za zásah považuje tyto skutečnosti jako jeden celek. Krajský soud se neřídil závazným právním názorem vysloveným v posledním rozsudku NSS ve věci (výše citovaný rozsudek NSS č. j. 1 As 175/2022 - 33), ze kterého je *“zřejmé, že takovýto odtah bez navrácení vozidla byl nezákonným zásahem a bylo pouze na doplnění dokazování, zda bylo možno vozidlo vrátit a zda se o to orgán obce pokusil”*. Z takového chybného posouzení plyne i vnitřní rozpornost rozsudku, a to konkrétně mezi výroky I. a III.

[14] Dále stěžovatel namítá, že výrok II. napadeného rozsudku je *„zcela vadný“*, jelikož vozidlo bylo možné vrátit na původní místo. Krajský soud *„nevedl žádné dokazování“* k objasnění *„zda a jak bylo vozidlo původně umístěno, a zda bylo či nebylo na toto místo možno vozidlo vrátit“*.

[15] Stěžovatel rovněž namítá pochybení krajského soudu při rozhodování o náhradě nákladů řízení. Krajský soud při něm nezohlednil tři proběhlá řízení o kasačních stížnostech žalobce. Nadto je stěžovatel přesvědčen, že byl *„ve věci fakticky plně procesně*

úspěšný“, což krajský soud nerefletoval v důsledku rozdělení předmětu řízení do více celků.

[16] Žalovaný ve svém vyjádření označuje kasační stížnost za „*zcela nedůvodnou*“ a navrhuje ji zamítnout. Dále upozorňuje na to, že sám žalobce ve svém vyjádření ze dne 26. 5. 2022 uvedl, že „*odstranění vozidla se potom skládá ze dvou složek, a to zejména ze samotného fyzického odstranění vozidla z komunikace po dobu nutnou a z toho, jak je s vozidlem následně naloženo*“. Stejný postoj žalobce zastával i na ústním jednání před krajským soudem dne 14. 6. 2022. Rozdělení předmětu řízení je proto důsledkem formulace žalobního návrhu žalobcem a znění §19b odst. 1 a 2 zákona o pozemních komunikacích. Žalovaný rovněž upozorňuje, že krajský soud se zabýval tím, zda bylo možné vrátit vozidlo na místo, ze kterého bylo odstraněno.

[17] V závěru vyjádření žalovaný uvádí, že již zcela splnil povinnost vrátit žalobcovo vozidlo, která mu byla uložena výrokem III. napadeného rozsudku.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[18] Kasační stížnost je včasná, podaná osobou oprávněnou, zastoupenou advokátem, a přípustná. Důvodnost kasační stížnosti Nejvyšší správní soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)].

[19] Kasační stížnost **není důvodná**.

[20] Stěžovatel namítá, že krajský soud chybně rozdělil předmět řízení do dvou samostatných zásahů, které poté posuzoval odděleně a rozhodl o nich samostatnými výroky. V tom stěžovatel zároveň spatřuje odchýlení krajského soudu od závazného právního názoru NSS vysloveného v již rozsudku č. j. 1 As 175/2022 - 33.

[21] Tato námitka je neopodstatněná. NSS v bodě 17 citovaného rozsudku uvedl: „*Z formulace žaloby a z kasačních námitek stěžovatele Nejvyšší správní soud usoudil, že stěžovatel nezákonný zásah spatřuje nejen v tom, že jeho vozidlo bylo odtaheno, ale i v tom, že žalovaný vozidlo následně nevrátil zpět na místo odtahu a místo toho ho ponechal na odstavném parkovišti.*“ NSS pak v bodě 18 pokračoval, že „*Namítaný zásah žalovaného lze tedy v zásadě rozdělit na dvě části: samotné odstranění vozidla a nenavrácení vozidla na původní místo, z něhož bylo odtaheno či na místo v bezprostředním okolí.*“

[22] Právní názor vyjádřený NSS v předchozím zrušujícím rozsudku byl tedy přesně opačný, než nyní tvrdí stěžovatel. NSS připomíná, že dle konstantní judikatury NSS lze rozlišit tři druhy zásahu: jednorázový, trvající a opakující se (srov. např. rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2019, č. j. 7 As 155/2015 - 231, nebo rozsudek NSS ze dne 7. 3. 2019, č. j. 1 As 348/2018 - 28). Jednorázový zásah spočívá v jedinečném izolovaném úkonu správního orgánu. Trvající zásah spočívá v trvajícím, nepřetržitějším stavu. Opakující se zásah spočívá ve více opakujících se relativně samostatných zásazích stejného typu.

pokračování

Takové zásahy spolu věcně a časově souvisejí, nejsou však totožné (viz rozsudek 1 As 348/2018 - 28).

[23] Pro nyní posuzovanou věc jsou relevantní jen první dva druhy zmíněných typů zásahu. *Odtah vozidla* je jednorázovým zásahem. Jedná se o fakticky ohraničený úkon, který je dokonán v momentě, kdy je vozidlo složeno na zamýšlené místo. Oproti tomu následné *nenavrácení vozidla zpět na místo*, odkud bylo odstraněno, nebo na jiné místo v bezprostřední blízkosti, je zásahem trvajícím. Podle NSS jde o dva samostatné navazující zásahy, které spolu souvisejí předmětem, na kterém byl zásah uskutečněn.

[24] Dle § 19 odst. 1 věty první zákona o pozemních komunikacích pak platí, že „[j]e-li to nezbytné pro naplnění účelu dočasného zákazu nebo omezení stání nebo zastavení silničních vozidel podle § 19a, je vlastník pozemní komunikace oprávněn odstranit silniční vozidlo ponechané na pozemní komunikaci v rozporu s tímto zákazem nebo omezením a odstavit je na vhodném místě.

[25] Dle § 19 odst. 1 věty druhé a třetí zákona o pozemních komunikacích „[p]o pominutí důvodů pro odstranění silničního vozidla je vlastník pozemní komunikace povinen vozidlo bez zbytečného odkladu vrátit na místo, odkud bylo odstraněno, nebo na jiné vhodné místo v bezprostředním okolí viditelné z místa, odkud bylo vozidlo odstraněno. *Není-li to možné, oznámí vlastník pozemní komunikace provozovateli silničního vozidla a Policii České republiky místo, kde je možné vozidlo vyzvednout, a způsob jeho vyzvednutí.*“

[26] Již z prosté logické návaznosti druhé a třetí věty na větu první je dle názoru NSS zřejmé oddělení obou zásahů. V nyní posuzované věci byl zásah spočívající v odtahu vozidla ukončen okamžikem jeho odstavení na odtahovém parkovišti Technické správy. Poté navazoval druhý –trvající – zásah, o kterém lze uvažovat nejdříve od pominutí důvodů pro odstranění vozidla.

[27] NSS proto uzavírá, že krajský soud nepochybil, pokud v souladu s žalobním návrhem stěžovatele jedním výrokem rozhodl o zákonnosti odtahu vozidla a dalšími výroky o zákonnosti a podmínkách navrácení vozidla.

[28] Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítá, že krajský soud neprovedl žádné důkazy k tvrzení žalovaného, že nebylo možné vozidlo vrátit na místo, ze kterého bylo odstraněno.

[29] Toto tvrzení je opět nekorektní. V bodě 40 napadeného rozsudku krajský soud popisuje, na základě jakých důkazů rozhodl. V bodě 14 napadeného rozsudku je uvedeno, že tyto důkazy byly provedeny na ústním jednání konaném dne 14. 6. 2023, kterého se zúčastnil i právní zástupce stěžovatele. NSS tuto skutečnost ověřil ze soudního spisu a ze zvukového záznamu z tohoto ústního jednání. NSS rovněž nemá pochybnosti o správnosti závěrů, k nimž krajský soud dospěl na základě těchto důkazů; ostatně sám stěžovatel tyto závěry nijak věcně, neřkuli kvalifikovaně, nerozporuje.

[30] Stěžovatelova poslední námitka směřuje proti výroku o náhradě nákladů řízení. Ani ta však není důvodná.

[31] Krajský soud odůvodnil výrok o náhradě nákladů řízení v bodě 53 napadeného rozsudku. V něm vypsál jednotlivá řízení, která předcházela jeho rozhodnutí a posoudil *konečný úspěch* účastníků řízení ve věci ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s. Není tedy pravda, že by krajský soud nezohlednil tři proběhlá řízení o kasačních stížnostech žalobce. Krajský soud rozhodl v souladu s principem úspěchu ve věci. Žalobce uspěl v části žalobního návrhu, která směřovala proti trvajícimu zásahu spočívajícímu v nenavrácení žalobcova vozidla na vhodné místo. Oproti tomu neuspěl s návrhem na prohlášení nezákonnosti jednorázového zásahu spočívajícího v odtažení jeho vozidla. Úspěch žalovaného byl vůči tomu žalobcovu přesně opačný, jak správně konstatoval krajský soud. NSS v jeho závěrech neshledal žádné pochybení.

V. Závěr a náklady řízení

[32] Na základě výše uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že nebyly naplněny tvrzené důvody kasační stížnosti. Proto ji postupem podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl (výrok I. tohoto rozsudku).

[33] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II. tohoto rozsudku). Žalovaný měl v řízení o kasační stížnosti plný úspěch, avšak nevznikly mu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok III. tohoto rozsudku).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. února 2024

Michal Bobek
předseda senátu